C/2026/3940

2026.9.1.

# A TANÁCS AJÁNLÁSA

**(2026. július 10.)**

**Svédország gazdaság-, szociál-, foglalkoztatás-, strukturális és költségvetési politikájáról**

(C/2026/3940)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1263 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 3. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

(1) Az (EU) 2024/1263 rendelet rögzíti, hogy a gazdasági kormányzási keret célkitűzése a rendezett és fenntartható államháztartás, a fenntartható és inkluzív növekedés, valamint a reziliencia reformok és beruházások révén történő előmozdítása, továbbá a túlzott költségvetési hiányok kialakulásának megelőzése. A rendelet értelmében a Tanács és a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: EUMSZ) meghatározott célkitűzésekkel és követelményekkel összhangban többoldalú felügyeletet végez az európai szemeszter keretében. Az európai szemeszter mindenekelőtt az országspecifikus ajánlások megfogalmazását és végrehajtásának felügyeletét foglalja magában.

(2) A Bizottság 2025. november 25-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2026. évi jelentést, amelyben Svédországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra van szükség. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást ([3]), az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2026. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2026. április 21-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ([4]), 2026. március 9-én pedig az együttes foglalkoztatási jelentést és a humán tőkéről szóló ajánlást.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L, 2024/1263, 2024.4.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1176/2011/EU rendelete (2011. november 16.) a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([3]) HL C, C/2026/2434, 2026.4.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

([4]) A Tanács ajánlása (2026. április 21.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C, C/2026/2434, 2026.4.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj).

(3) A Bizottság 2025. január 29-én közzétette a versenyképességi iránytűt, azaz az Unió globális versenyképességének fellendítését célzó, a következő öt évre szóló stratégiai keretet. A versenyképességi iránytű három transzformatív tényezőt határoz meg a fenntartható gazdasági növekedés kulcsfontosságú pilléreként: innováció, dekarbonizáció és versenyképesség, biztonság. A versenyképességi iránytű – a közzététele óta – információforrásként szolgál az európai szemeszter keretében végzett munkához, biztosítva, hogy a tagállamok gazdaságpolitikája összhangban álljon az EU stratégiai céljaival, és olyan egységes megközelítést alkot a gazdasági kormányzást illetően, amely Unió-szerte előmozdítja a fenntartható növekedést, az innovációt és a rezilienciát.

(4) 2026-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) ([5]) végrehajtásával párhuzamosan valósul meg, amely immár az utolsó szakaszába lépett. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek a kohéziós politikai forrásokkal együtt kulcsfontosságúak az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervekkel szemben elvárás volt, hogy hatékonyan kezeljék a legutóbbi ciklusok során kiadott releváns országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét, és az európai kohéziós politika keretében finanszírozott programoknak is figyelembe kellett venniük az országspecifikus ajánlásokat. Az RRF végének közeledtével továbbra is alapvető fontosságú, hogy a tagállamok fenntartsák az RRF keretében támogatott és végrehajtott reformokat és beruházásokat, valamint építsenek azokra; ez mindenekelőtt azon reformokra és beruházásokra vonatkozik, amelyek hozzájárulnak az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások kezeléséhez.

(5) A Bizottság 2026. június 3-án közzétette a Svédországra vonatkozó 2026. évi országjelentést. Ebben értékelte a 2025. évi országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Svédország által elért eredményeket, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Svédország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján a Bizottság az országjelentésben azonosította a Svédország előtt álló legsürgetőbb kihívásokat. Emellett a jelentésben a Bizottság értékelte, hogy Svédország milyen eredményeket ért el a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztődés csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén.

(6) A Bizottság – az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján – Svédország vonatkozásában részletes felülvizsgálatot végzett. A Bizottság szolgálatai által az említett rendelet alkalmazásával összefüggésben Svédország makrogazdasági sebezhetőségeire vonatkozóan végzett értékelés főbb megállapításait 2026. május 20-án tették közzé ([6]). A Bizottság 2026. június 3-án megállapította, hogy Svédországban már nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány. Kiemelendő, hogy továbbra is fennállnak az ingatlanpiaccal és a magánszektor magas adósságállományával kapcsolatos sebezhetőségek, de a közelmúltban kissé mérséklődtek. Bár a svéd gazdaság a változó jelzáloghitel-kamatok széles körű alkalmazása miatt rendkívül kitett a kamatlábaknak, reziliensnek bizonyult a 2022. és 2023. évi magasabb kamatlábakkal szemben, aminek következtében a lakásárak csökkentek. Azóta a lakásárak stabilak, és úgy tűnik, az ingatlanok korábbi túlértékeltsége enyhült. A nagy méretű kereskedelmiingatlan-ágazatban a kamatlábak csökkenésével és a tőkepiachoz való hozzáférés javulásával a refinanszírozási kapacitás bővülésének jelei mutatkoztak. 2025-ben megállt a háztartások GDP-arányos adósságállományának a világjárvány óta tartó csökkenése, és szintje várhatóan stabil marad. A jövőben a lakáshiány a kevésbé szigorú hitelfelvételi követelményekkel együtt növelheti a lakásárakat és a háztartások adósságállományát. A bankok továbbra is stabilak és nyereségesek és a nemteljesítő hitelek állománya csekély. A közelmúltban sor került néhány intézkedésre a bérleti piac rugalmasságának növelése érdekében, és 2025 végén módosították az építési engedélyekre vonatkozó szabályozási keretet. Ami a jövőt illeti, a lakáskínálat tényleges növelése és a hitelből finanszírozott lakásvásárlást támogató adóösztönzők kezelése, valamint a makroprudenciális intézkedések észszerű alkalmazása segítené a lakásár-növekedés további visszafogását és a háztartások adósságállományának tartós csökkentését. Az európai szemeszter keretet biztosít majd a lakhatási reformok terén elért eredmények nyomon követéséhez.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([6]) SWD(2026) 143 final.

(7) A Tanács 2025. január 21-én a Bizottság értékelése és ajánlása alapján ajánlást fogadott el, amelyben jóváhagyta Svédország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervét ([7]). A terv a 2025–2028-as időszakra vonatkozik, és költségvetési korlátot állapít meg a nettó kiadások négy évre szóló maximális növekedési rátája formájában. A Tanács a nettó kiadások maximális növekedési rátáira vonatkozóan a következő ajánlást tette: 2025-ben 4,0 %, 2026-ban 4,4 %, 2027-ben 4,4 %, 2028-ban pedig 4,6 %. Ez a 2023-as referenciaévhez viszonyítva a következő maximális kumulatív növekedési rátáknak felel meg: 2025-ben 10,7 %, 2026-ban 15,5 %, 2027-ben 20,6 %, 2028-ban pedig 26,1 %.

(8) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja és annak következményei egzisztenciális kihívást jelentenek az Európai Unió számára. A Bizottság felkérte a tagállamokat arra, hogy összehangoltan aktiválják a Stabilitási és Növekedési Paktum nemzeti mentesítési rendelkezését a védelmi kiadások gyors és jelentős növelésére irányuló uniós erőfeszítések támogatása érdekében ([8]), és ezt a javaslatot az Európai Tanács a 2025. március 6-i ülésén üdvözölte. A tagállamok 2028-ig bármikor kérhetik a nemzeti mentesítési rendelkezés aktiválását, amennyiben megfelelnek az (EU) 2024/1263 rendelet 26. cikkében meghatározott kritériumoknak.

(9) Svédország 2026. április 30-án benyújtotta az elért eredményekről szóló, 2026. évi éves jelentését ([9]), amely a nettó kiadások ajánlott maximális növekedési rátájának betartását, valamint az európai szemeszter országspecifikus ajánlásaiban megjelölt fő kihívásokra reagáló reformok és beruházások végrehajtását taglalja. Svédországnak az elért eredményekről szóló éves jelentésébe a helyreállítási és rezilienciaépítési terv megvalósítása terén tett előrehaladásról – az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban – készített féléves jelentések is beépülnek.

(10) A reál-GDP 2025-ben 1,5 %-kal nőtt, a HICP-infláció pedig 2,6 % volt. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a reál-GDP 2026-ban 1,8 %-kal, 2027-ben pedig 2,2 %-kal nő, a HICP-infláció pedig 2026-ban 1,5 %, 2027-ben pedig 1,8 % lesz.

(11) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján ([10]) Svédország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2024. évi 1,5 %-ról 2025-ben 1,3 %-ra csökkent. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése 2026-ra a GDP 2,8 %-ának, 2027-re pedig a GDP 2,5 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít. A 2026-os növekedés főként viszonylag jelentős diszkrecionális költségvetési kiadásokat tükröz, különösen a védelem területén.

(12) A Bizottság becslései alapján a nemzeti és az uniós finanszírozású kiadásokat egyaránt magában foglaló költségvetési irányvonal ([11]) 2025-ben restriktív volt, a GDP 0,3 %-ának megfelelő mértékben. A költségvetési irányvonal az előrejelzés szerint 2026-ban is expanzív lesz – a GDP 1,9 %-ának megfelelő mértékben –, 2027-ben pedig restriktív, a GDP 0,6 %-ának megfelelő mértékben.

(13) Az Eurostat által szolgáltatott adatok alapján ([12]) Svédország GDP-arányos államadóssága a 2024 végi 34,2 %-ról 2025 végére 35,1 %-ra nőtt. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság 2026 végére 36,6 %-ra, 2027 végére pedig tovább, 37,7 %-ra fog növekedni. Az adósságráta 2026-os növekedése főként a hiány növekedését tükrözi.

([7]) A Tanács ajánlása (2025. január 21.) Svédország nemzeti középtávú költségvetési-strukturális tervének jóváhagyásáról (HL C, C/2025/644, 2025.2.10., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/644/oj).

([8]) A Bizottság közleménye – A megnövekedett védelmi kiadások kezelése a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében, Brüsszel, 2025.3.19., C(2025) 2000 final.

([9]) Az elért eredményekről szóló 2026. évi jelentések a következő internetcímen érhetők el: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([10]) Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

([11]) A költségvetési irányvonal az államháztartás mögöttes költségvetési pozíciójában bekövetkezett éves változás mérőszáma. Mind a nemzeti finanszírozású, mind az uniós költségvetésből finanszírozott költségvetési politikákból eredő gazdasági impulzus értékelésére irányul. A költségvetési irányvonal a következők különbözeteként mérhető: i. a középtávú potenciális növekedés és ii. a diszkrecionális bevételi intézkedéseket nem tartalmazó, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások (grants) által finanszírozott kiadásokat azonban tartalmazó elsődleges kiadások változása.

([12]) Az Eurostat euromutatói, 2026. április 22.

(14) Az Eurostat adatai ([13]) alapján Svédország védelemre fordított államháztartási kiadásai 2025-ben összesen a GDP 2,9 %-át tették ki. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint ezek a kiadások 2026-ban a GDP 3,8 %-át fogják kitenni ([14]).

(15) Az Unió továbbra is szembesül az energiaellátási zavarok és a fokozott áringadozás kockázatával, amit tovább súlyosbítanak a globális olaj- és gázpiacokat érintő geopolitikai feszültségek. A 2022–2023-as energiaválság tapasztalatai azt mutatják, hogy a széles körű és nem célzott intézkedések jelentős költségvetési terhekkel járnak, valamint szociális és gazdasági szempontból nem hatékonyak. A közel-keleti háború 2026. februári kitörése óta Svédország költségvetés-politikai intézkedéseket fogadott el a magas energiaárak háztartásokra és vállalatokra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében. Ezek közé tartozik a benzinre és a dízelre kivetett jövedéki adók nem célzott csökkentése, amely a tervek szerint 2026. szeptember 30-án, illetve november 30-án hatályát veszti, valamint a háztartásoknak a 2026 januárjában és februárjában felmerült gáz- és villamosenergia-költségekhez nyújtott nem célzott utólagos készpénztámogatás. A Bizottság 2026. tavaszi előrejelzése szerint az említett intézkedések a költségvetést 2026-ban várhatóan a GDP 0,2 %-ával fogják terhelni ([15]). A Bizottság becslései szerint, ha ezek az intézkedések 2026 végéig hatályban maradnának, költségvetési terhük 2026-ban a GDP 0,4 %-át tenné ki.

(16) A Bizottság számításai alapján Svédországban a nettó kiadások 2025-ben 2,2 %-kal, 2024-ben és 2025-ben pedig kumulatívan 8,2 %-kal nőttek. A nettó kiadások 2025. évi növekedése nem éri el az ajánlott maximális növekedési rátát. A 2024. és a 2025. évet együtt vizsgálva a nettó kiadások kumulatív növekedési rátája is az ajánlott maximális növekedési ráta alatt marad.

(17) A Bizottság számításai alapján Svédországban a nettó kiadások 2026-ban 6,5 %-kal, a 2024., a 2025. és a 2026. évet együtt vizsgálva pedig kumulatívan 15,3 %-kal nőnek. A nettó kiadások előrejelzett növekedése 2026-ban meghaladja az ajánlott maximális növekedési rátát, évesítve, GDP-arányosan 1,0 %-os eltérést eredményezve. A 2024., a 2025. és a 2026. évet együtt vizsgálva a nettó kiadások előrejelzett kumulatív növekedési rátája az ajánlott maximális növekedési ráta alatt marad. A helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek, a civil társadalom szereplői és más releváns érdekelt felek szisztematikus, érdemi és időben történő bevonása továbbra is alapvető fontosságú a széles körű szerepvállalás biztosításához és ezáltal az uniós finanszírozási eszközök sikeres végrehajtásához, valamint az európai szemeszter összefüggésében is.

(18) Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), az Igazságos Átmenet Alapból (IÁA) és az Európai Szociális Alap Pluszból (ESZA+) nyújtott támogatásokból finanszírozott kohéziós politikai programok svédországi végrehajtása mind a projektek kiválasztása, mind a kifizetések tekintetében az uniós átlagnál jobb ütemben halad. Fontos megőrizni a jelenlegi lendületet, ugyanakkor maximalizálni kell a beruházások gyakorlati hatását. Svédország a kohéziós politikai programjai keretében már jelenleg is tesz lépéseket a versenyképesség javítása és a növekedés fellendítése érdekében. Mindazonáltal egyes területek – például a fenntartható városfejlesztés és a körforgásos gazdaság – további figyelmet igényelhetnek a végrehajtás terén. Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy a Svédország által a kohéziós politikai alapok félidős felülvizsgálata során azonosított új beruházásokat – különös tekintettel azokra, amelyek a félidős felülvizsgálatról szóló rendeletben ([16]) meghatározott öt prioritáshoz kapcsolódnak – gyorsan és hatékonyan valósítsák meg.

([13]) Eurostat, *government expenditure by classification of functions of government (COFOG)* (államháztartási kiadások a kormányzati funkciók osztályozása (COFOG) szerint).

([14]) A védelmi kiadások NATO szerinti fogalommeghatározása eltér a COFOG szerinti fogalommeghatározástól. Továbbá eltérések fordulhatnak elő a kiadások – különösen a katonai felszerelésekkel kapcsolatos kiadások – elszámolásának időpontja következtében is, mivel a NATO-n belüli jelentéstétel nem a nemzeti számlák szabályait követi az elszámolás időpontja tekintetében.

([15]) Ez a Bizottság 2026. tavaszi előrejelzésének zárónapján (2026. május 4.) fennálló helyzetet tükrözi.

([16]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/1914 rendelete (2025. szeptember 18.) az (EU) 2021/1058 és az (EU) 2021/1056 rendeletnek a félidős felülvizsgálat keretében egyes stratégiai kihívások kezelésére irányuló egyedi intézkedések tekintetében történő módosításáról.

(19) Svédország számos kihívással néz szembe a lakáspiaccal és a magas adósságszintekkel, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésével, a villamosenergia-hálózat kapacitásához és az átviteli korlátokhoz kapcsolódó megújuló energiaforrások alkalmazásával, az oktatási rendszerrel és a tanulók romló tanulmányi eredményeivel, valamint a készséghiánnyal kapcsolatban, amelyek a hátrányos társadalmi-gazdasági és migráns háttérrel rendelkezők esetében a legszembetűnőbbek.

(20) A svéd lakásbérleti piac szigorúan szabályozott, és a piac a piacinál alacsonyabb bérleti díjú szabályozott lakások és a piachoz igazodó bérleti díjú újabb lakások között oszlik meg. Ez a struktúra hosszú várólistákat hoz létre a szabályozott lakások számára, korlátozott elosztási mechanizmusokkal a leginkább rászorulók számára, akadályozza a lakásépítést és korlátozza a munkavállalói mobilitást. Az építési engedélyekre vonatkozó adatok megerősítik az építés visszaesésének súlyosságát, és alacsony szintű stabilizációra utalnak. A lakásállomány bővítésére lenne szükség – különösen a városi területeken – a lakáskínálati hiány növekedésének megelőzése érdekében, valamint az átlagos zónákba sorolási és engedélyezési átfutási idők csökkentésére irányuló erőfeszítésekre, amelyek az e területen a közelmúltban tett erőfeszítésekre épülnek, és kiterjesztik azokat. A magánszektor adósságállományának szintje a legmagasabbak között van az EU-ban. A jelzáloghitelek kedvező adóztatása, különösen a jelzáloghitel-kamatok jelentős levonhatósága továbbra is széles körű ösztönzőket kínál a háztartások általi hitelfelvételhez. A hatékony reformok csökkenthetik az adósságfelhalmozás ösztönzőit és javíthatják a megfizethetőséget.

(21) Jelenlegi intézkedéseivel Svédország nem halad jó úton az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére vonatkozó, 2030-ra kitűzött uniós célok teljesítése felé. Az ország üvegházhatásúgáz-kibocsátása 2024-ben nőtt, főként a közúti közlekedésből és a nem közúti mozgó gépekből származó kibocsátás miatt. Ez az elmaradás különösen a közelmúltbeli szakpolitikai változásokat tükrözi, beleértve a bioüzemanyagok keverésére vonatkozó kötelezettségek csökkentését és a folyékony üzemanyagokra kivetett adók csökkentését, ami az üvegházhatásúgáz-kibocsátás növekedéséhez vezetett. Emellett úgy tűnik, hogy Svédország szén-dioxid-eltávolítása nem halad jó úton a földhasználatra, a földhasználat-változtatásra és az erdőgazdálkodásra vonatkozó 2030-as uniós célérték elérése felé. E célok eléréséhez további szakpolitikai intézkedésekre lenne szükség, például az üzemanyagok adóztatására és a fenntartható erdőgazdálkodás ösztönzésére.

(22) A tagállamok közül változatlanul Svédországban a legnagyobb a megújuló energiaforrások aránya a végsőenergia-fogyasztásban, azonban a villamosenergia-hálózat kapacitásbeli és átviteli korlátai akadályozzák a megújuló energiaforrások további bevezetését. E korlátok felszámolása döntő fontosságú, mivel Svédország végső villamosenergia-fogyasztása a 2045-ig tartó időszakban várhatóan jelentősen növekedni fog, ami az ipar és a közlekedés megnövekedett villamosítási igényeinek tudható be. A megújuló energiaforrások terén Svédországban rejlő kiaknázatlan potenciál hozzáférhetőségének javításával az ország déli részére települt ágazatok folyamatban lévő villamosítása, valamint az északon zajló innovatív, zöld ipari fejlesztések és dekarbonizáció egyaránt kivitelezhető.

(23) A jelenlegi engedélyezési eljárások akadályozzák az új nagyszabású tiszta ipari projekteket és Svédország megújulóenergia-termelési kapacitásának bővítését. Az elhúzódó és összetett eljárások többek között beruházási bizonytalanságot teremtenek, és akadályozzák a tengeri és szárazföldi szélenergia-projektek elterjedését. Svédország számára előnyös lenne a nemrégiben elfogadott célzott helyi kompenzációs rendszerek kiterjesztése és az azokra való építkezés, valamint a nem hatékony engedélyezési eljárásokból és az önkormányzatok vétójogából eredő akadályok további csökkentése.

(24) Tekintettel arra, hogy a humán tőke döntő szerepet játszik az Unió versenyképességének és stratégiai autonómiájának fokozásában, a Tanács 2026-ban azt ajánlotta, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket azoknak a humán tőkével kapcsolatos strukturális kihívásoknak a készségek, valamint az oktatás és a képzés területén való sürgős kezelése érdekében, amelyek akadályozzák a versenyképességet. A Svédországnak címzett 2026. évi országspecifikus ajánlások hozzájárulhatnak az Európai Unióban a humán tőkéről szóló tanácsi ajánlás végrehajtásához.

(25) Míg a svéd diákok az alap- és digitális készségek terén az uniós átlag felett teljesítenek, az alapkészségek terén elért oktatási eredmények 2018 óta csökkentek. ([17]) Az iskolarendszer nem biztosít méltányosságot, ami az alapkészségek terén alulteljesítésben nyilvánul meg, különösen a migráns vagy hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező diákok esetében, akik nagyobb valószínűséggel bizonyos iskolákban koncentrálódnak. A hátrányos helyzetű tanulók a magániskolákban is alulreprezentáltak, amelyek átlagosan nagyvonalúbbak az osztályozás terén, és amelyek tanulói így nagyobb eséllyel nyernek felvételt további tanulmányok elvégzésére. A diákok jelentős része túl alacsony vagy hiányos osztályzatokkal fejezi be a kötelező iskolát, ami kizárja őket a felső középfokú iskolában tartott nemzeti programokban való közvetlen részvételből. A szakképzett tanárok hiánya – különösen a nagyszámú hátrányos helyzetű tanulót oktató iskolákban és a kisgyermekkori nevelésben és gondozásban – veszélyezteti az oktatási rendszer színvonalát és méltányosságát, és tovább súlyosbítja az oktatási eredmények romlását. Svédország számára előnyös lenne, ha figyelembe venné azokat a közelmúltbeli reformjavaslatokat, amelyek célja a méltányosság és a teljesítmény kedvezőtlen tendenciái mögött meghúzódó okok kezelése.

(26) Az erőfeszítések ellenére bizonyos ágazatokban és szakmákban – például az egészségügyi, az informatikai és az oktatási szakmákban – továbbra is munkaerő- és készséghiány tapasztalható, amit tovább súlyosbítanak az oktatás és képzés, valamint a munkaerőpiaci igények közötti eltérések. Ez negatív hatással van Svédország versenyképességére, és strukturális munkanélküliséghez vezet. Számos régió van, például a ritkán lakott északi területeken, ahol munkaerőhiány tapasztalható, míg más régiókban többletmunkaerő áll rendelkezésre, ami azt mutatja, hogy javítani kell a munkavállalói mobilitást, valamint a közszolgáltatásokat és az infrastruktúrát annak érdekében, hogy a munkavállalók olyan régiókba költözhessenek, ahol a rendelkezésre álló munkalehetőségek jobban igazodnak készségeikhez. A szakképzésben való növekvő részvétel ellenére továbbra is kihívásokkal néz szembe a munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodás terén, és csökken az oktatásuknak és képzésüknek megfelelő munkakörökben dolgozó diplomások aránya. A kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek, különösen a hátrányos helyzetű és migráns hátterű személyek gyorsabb munkaerőpiaci integrációjának biztosítása érdekében hozott intézkedések hatása eddig korlátozott volt, és az EU-n kívül születettek körében továbbra is Svédországban a legmagasabb az uniós munkanélküliségi ráta. A kiszolgáltatott csoportokhoz tartozó személyek alacsonyabb iskolai végzettsége és korlátozott készségei tovább csökkentik foglalkoztathatóságukat,

AJÁNLJA, hogy Svédország 2026-ban és 2027-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Tekintettel a nettó kiadások ajánlott felső határától való, a Bizottság által 2026-ra előrejelzett lényeges eltérésre, biztosítsa, hogy a nettó kiadások megfeleljenek a Tanács által 2025. január 21-én ajánlott maximális növekedési rátáknak. Erősítse meg a védelmi készültséget, ugyanakkor biztosítsa az államadósság fenntarthatóságát és a kiadások hatékonyságát, valamint fokozatosan igazítsa ki a költségvetést a strukturálisan magasabb védelmi kiadások fenntartása érdekében. Biztosítsa, hogy az energiaár-emelkedés hatásának enyhítése érdekében hozott intézkedések ideiglenesek legyenek, a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartások védelmére vagy az energiaigényes vállalkozások szükségleteinek kezelésére irányuljanak, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket, továbbá az intézkedések költségvetési terhei összeegyeztethetők legyenek az uniós költségvetési keretrendszer szerinti kötelezettségvállalásokkal.

2. Biztosítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében megvalósuló reformok és beruházások folytonosságát. Tartsa fenn a kohéziós politikai programok végrehajtásának lendületét, adott esetben a félidős felülvizsgálat keretében elfogadott stratégiai prioritásokhoz való átcsoportosításra és a kohéziós politikai kereten belül biztosított rugalmassági mechanizmusokra építve.

3. Tegye hatékonyabbá a lakáspiacot, többek között a lakásbérleti piac reformja révén. Ösztönözze a lakásépítésbe történő beruházásokat, és számolja fel a strukturális akadályokat a hiányok enyhítése érdekében, különösen a városi területeken. Csökkentse az adósságfelhalmozás ösztönzőit, például a jelzáloghitel-kamatok adóból való levonhatóságának megszüntetése vagy csökkentése révén.

4. Gondoskodjon az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyelésére vonatkozó célok eléréséről, különösen a közúti közlekedésből származó kibocsátások csökkentése révén. Bővítse és korszerűsítse a villamosenergia-átviteli hálózatokat. Gyorsítsa fel és egyszerűsítse a megújuló energiaforrások – különösen a tengeri és szárazföldi szélenergia – bevezetésére vonatkozó engedélyezési eljárásokat, és kerülje az engedélyezések jóváhagyásának visszavonását.

([17]) A PISA-felmérés eredményei szerint.

5. Javítsa az oktatási eredményeket, különösen a hátrányos társadalmi-gazdasági és migráns háttérrel rendelkező diákok esetében, kezelje a szakképzett tanárok hiányát, biztosítsa az oktatási rendszer méltányosságát. Fejlessze a munkaerő készségeit, valamint kezelje a készséghiányt és a strukturális munkaerőhiányt célzott szakpolitikai intézkedések, többek között aktív munkaerőpiaci szakpolitikai intézkedések, valamint különösen a hátrányos társadalmi-gazdasági és migráns háttérrel rendelkező személyek munkaerőpiaci integrációjának javítását célzó támogatás és ösztönzők révén.

Kelt Brüsszelben, 2026. július 10-én.

*a Tanács részéről*

*az elnök*

S. HARRIS